

UCHWAŁA nr 20/2024/2025
Rady Naukowej Dyscypliny Nauki Socjologiczne
Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

z dnia 03 marca 2025 roku

**w sprawie odmowy nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w
dyscyplinie nauki socjologiczne
dr Rolandowi Dobrzeńickiemu-Łukasiewiczowi**

§ 1

Na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 1 lit. b) i ust. 2, art. 178 ust. 1 pkt 1 oraz art. 221 ust. 12 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm. – dalej jako: „p.s.w.n.”) w zw. z § 43 ust. 1 pkt 3 Statutu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (dalej jako: „Statut UAM”) w zw. z § 3 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 oraz § 9 ust. 1-3 uchwały nr 134/2020/2021 Senatu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z dnia 28 czerwca 2021 r. dotyczącej sposobu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego (dalej jako: „uchwała nr 134/2020/2021”) oraz § 1 uchwały nr 297/2022/2023 Senatu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z dnia 27 marca 2023 w sprawie zmiany uchwały nr 134/2020/2021 oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm.) w zw. z art. 178 ust. 3 p.s.w.n.,

Rada Naukowa Dyscyplin Nauki Socjologiczne Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu **odmawia nadania stopnia doktora habilitowanego dr Rolandowi Dobrzeńickiemu-Łukasiewiczowi.**

Uzasadnienie

Postępowanie o nadanie stopnia doktora habilitowanego wszczęto w dniu 08 lutego 2024 roku na podstawie złożonego wniosku przez dr Rolanda Dobrzeńickiego-Łukasiewicza zgodnie z art. 220 p.s.w.n.

Komisja habilitacyjna została powołana w dniu 20 maja 2024 roku przez Radę Naukową Dyscypliny Nauki Socjologiczne Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu na podstawie art. 221 ust. 5 p.s.w.n. w składzie:

1. przewodnicząca – prof. dr hab. Jolanta Grotowska-Leder,
2. członek, sekretarz - dr hab. Ryszard Necel, prof. UAM
3. recenzent – dr hab. Inga Barbara Kuźma, prof. UŁ
4. recenzent - dr hab. Beata Lucyna Szluz, prof. URz
5. recenzent - dr hab. Ryszard Szarfenberg, prof. UW
6. recenzent - dr hab. Iwona Taranowicz, prof. UW
7. członek komisji – dr hab. Monika Oliwa-Ciesielska, prof. UAM

Zgodnie z art. 221 ust. 9 p.s.w.n. oraz § 6 ust. 1 uchwały nr 134/2020/2021 z dnia 28 czerwca 2021 r. oraz § 1 ust. 2 uchwały nr 297/2022/2023 Senatu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z dnia 27 marca 2023 w sprawie zmiany uchwały nr 134/2020/2021 przeprowadzono w trybie zdalnym posiedzenie komisji habilitacyjnej, w którym uczestniczyło 7 członków komisji habilitacyjnej, w tym, zgodnie z § 8 ust. 2 uchwały nr 134/2020/2021, przewodniczący prof. dr hab. Jolanta Grotowska-Leder oraz sekretarz prof. UAM dr hab. Ryszard Necel.

Jako osiągnięcie naukowe dr Roland Dobrzeński-Łukasiewicz przedstawił monografię pt. „Bezdomność i bezdomni w opinii społeczeństwa polskiego” opublikowana w 2023 r. nakładem Wydawnictwa Naukowego PWN. Uzyskało ono trzy negatywne recenzje i jedną pozytywną od recenzentów, których kompetencje naukowe odpowiadają kryteriom podanym w artykule 221 ust.4 p.s.w..n.

Pani Profesor Inga Kuźma wyraziła konkluzję pozytywną. Podkreśliła, że prezentowane w monografii badania wykraczają poza środowisko akademickie oraz odwołują się do doświadczeń praktycznych Habilitanta. Zwróciła uwagę na zaangażowanie w działalność instytucjonalną, szczególnie zagraniczną, choć dorobek w tym zakresie oceniła jako skromny zarówno pod względem skali, jak i efektów współpracy. Zaznaczyła, że jest to aktywny naukowiec, który podejmował wiele wyzwań. Jego zaangażowanie jest konsekwentne i skoncentrowane na jednym zagadnieniu – problematyce bezdomności.

Pan Profesor Ryszard Szarfenberg przedstawił konkluzję negatywną. Wskazał, że badania miały charakter ilościowy i opierały się na testowaniu hipotez, które powinny wynikać z jasno określonych ram teoretycznych. Tymczasem w pracy nie przedstawiono spójnych ram teoretycznych ani hipotez wyprowadzonych na ich podstawie. Badanie zostało źle przygotowane – autor powinien rozpocząć od określenia sposobu badania postaw, stworzenia podstaw teoretycznych, a następnie opracowania hipotez i ich przetestowania. Zdaniem Pana Profesora drugą istotną wątpliwość budzi materiał empiryczny. Brakuje szczegółowego opisu przebiegu badań oraz informacji na temat osób je realizujących. Wskazano również problem z reprezentatywnością próby – w pracy nie podano, jaki był sposób jej doboru ani nie przedstawiono odpowiedniego podsumowania respondentów. Próba nie była ważona, a z analizy nie wynika, czy habilitant zdawał sobie sprawę z konieczności podjęcia dodatkowych działań mających na celu skorygowanie tej niereprezentatywności, aby uzyskane wyniki miały odpowiednią wartość statystyczną. Pan Profesor zwrócił także uwagę na niewłaściwe stosowanie testów statystycznych. Narzędzie badawcze również wzbudziło liczne wątpliwości. W wielu pytaniach brakowało skali Likerta, a kwestionariusz nie uwzględniał pozytywnych charakterystyk badanej grupy, co jest istotne w badaniach dotyczących postaw i stereotypów.

Pani Profesor Beata Szluz przedstawiła konkluzję negatywną. Jeśli chodzi o aktywność naukową, w autoreferacie wskazano pola zainteresowań, jednak nie zostały one trafnie określone. Publikacje przedłożone do oceny mają nierówny charakter i zróżnicowaną wartość merytoryczną. Część artykułów zawiera nieścisłości i niedopracowane fragmenty. Aktywność konferencyjna została oceniona jako minimalna – kandydat uczestniczył w kilku konferencjach zagranicznych, jednak jego udział w projektach naukowych był ograniczony. Cały dorobek naukowy jest niespójny i nierówny pod względem merytorycznym, obejmując zarówno zagadnienia socjologiczne, jak i treści z zakresu pedagogiki. Dodatkowo wskazano na niedbałość w przygotowaniu tekstów, które zawierają liczne błędy i pomyłki. W odniesieniu do projektu badawczego Pani Profesor zauważyła, że habilitant realizował swoje badania z respondentami od 16. roku życia, jednak w pracy brakowało informacji na temat uzyskanych zgód od osób niepełnoletnich. W pracy nie odniesiono się do podstawowych pojęć metodologicznych, takich jak metoda, technika badawcza, ankieta, zmienna, kafeteria czy skala. Zarówno konceptualizacja, jak i operacjonalizacja zawierały liczne nieścisłości, co mogło budzić wątpliwości czytelnika. Wnioski z badań zostały ocenione jako chaotyczne. W pracy brakowało aneksów i załączników, mimo że były one wspomniane w tekście.

Pani Profesor Iwona Taranowicz przedstawiła konkluzję negatywną. Pani Profesor stwierdziła, że zabierając się do czytania, była zaintrygowana. Temat wydawał się banalny, ale była ciekawa, w jaki

sposób habilitant go podejmie. Niestety, zawartość pracy okazała się rozczarowująca. Zwróciła uwagę, że język jest dojrzały, tekst dobrze się czyta, a styl ma charakter gawędziarski i zawiera osobiste spostrzeżenia autora. Jednak opisy są bardzo ogólne, przez co umyka istota sprawy. Brakuje odnośników, a autor formułuje tezy i wnioski, które nie są jego, nie podając ich źródeł. Ma również skłonność do przedstawiania ogólnych stwierdzeń na temat osób bezdomnych, nie popierając ich wynikami badań – jest to charakterystyczny element jego stylu pisania. W odniesieniu do doboru próby Pani Profesor zaznaczyła, że nie jest ona reprezentatywna dla społeczeństwa polskiego. Jeśli nie była losowa, autor mógł zastosować metodę doboru kwotowego, jednak nie zdecydował się na to. Wskazał, że próba **była celowa, ale nie uzasadnił tego wyboru.**

Pozostali członkowie komisji przedstawili negatywne opinie dorobku. Pani Profesor Monika Oliwa-Ciesielska wyraziła ocenę negatywną. Według niej praca odzwierciedla dość ograniczone podejście do problemu. Badania są schematycznym zestawieniem pozyskanych danych, bez pogłębionej analizy. Podkreśliła, że część metodologiczna zamiast dogłębnie pokazywać własny proces badawczy, metody, techniki i procedury – przekonuje na poziomie ogólnym do ważności badań. Nie precyzuje metodologicznych ustaleń, sprawia wrażenie jakby Autor nie odróżniał odmiennych technik pozyskiwania danych. Zdaniem Profesor Moniki Oliwy-Ciesielskiej niektóre założenia badań są niepoprawnie sformułowane. W swojej opinii stwierdziła, że podjęte w pracy treści na temat bezdomności znajdziemy w wielu artykułach i monografiach. Część pracy, zarysowująca problem nie stawia żadnych nowatorskich wyzwań przed badaniami – w efekcie mamy jedynie potwierdzenie oczekiwanego obrazu o piętnowaniu i powierzchownej wiedzy społecznej widowni o bezdomnych. Według niej Autor niejednoznacznie ukazuje problem przywołując kilkakrotnie kategorię „bezdomności z wyboru”, natomiast w pracy nie ma wobec tego ujęcia odautorskiej dyskusji. Autor sugeruje, że przyjmuje tę kategorię bezdomnych – co w kontekście ustaleń innych badaczy jest wątpliwe. Jej zdaniem jeśli habilitant jednak nadal odnosi się do tak piętującego ujęcia problemu, powinien obronić swoją perspektywę.

Pan Profesor Ryszard Necel przedstawił negatywną ocenę dorobku naukowego Habilitanta, wskazując zarówno jego mocne, jak i słabe strony. Podkreślił, że dr Roland Dobrzeńiecki-Łukasiewicz posiada bogate doświadczenie zawodowe i naukowe, obejmujące różne dziedziny – socjologię, pedagogikę oraz doradztwo rodzinne. Jego interdyscyplinarność oraz szerokie kompetencje świadczą o dużym zaangażowaniu w rozwój naukowy i dydaktyczny. Zwrócono uwagę na liczbę opublikowanych prac, zarówno artykułów, jak i książek. Pan Profesor zaznaczył, że konsekwentne zainteresowanie tematyką wykluczenia społecznego, bezdomności oraz polityki społecznej jest godne uznania i świadczy o trwałym zaangażowaniu habilitanta w te obszary badawcze. Pan Profesor sformułował poważne zastrzeżenia dotyczące sposobu prowadzenia badań empirycznych. Podkreślił brak precyzyjnych informacji na temat doboru próby, niekonsekwentne stosowanie pojęć „ankieta” i „wywiad kwestionariuszowy” oraz nierówne przedziały wiekowe w badanej grupie. Wszystkie te czynniki podważają wiarygodność uzyskanych wyników i wniosków.

Pani Profesor Jolanta Grotowska-Leder przedstawiła ocenę negatywną. Pani Profesor wskazała, że sam pomysł na badania nie jest nowatorski – analiza postaw społeczeństwa wobec osób bezdomnych i zjawiska bezdomności nie wystarcza, aby uznać pracę za przełomową. Kluczową kwestią w habilitacji jest bowiem nie tylko wybór tematu, ale także sposób jego realizacji zgodny z metodologicznymi standardami nauk społecznych. Praca habilitacyjna powinna świadczyć o dojrzałości naukowej autora, co oznacza, że podejmowane w niej decyzje powinny być uzasadnione poprzez odniesienia do literatury teoretycznej i metodologicznej. Pani Profesor podkreśliła, że samo zainteresowanie tematem, nawet bardzo wyraźne, nie jest wystarczające. Pani Profesor wyraziła poważne zastrzeżenia zarówno wobec koncepcji badań, sposobu ich przeprowadzenia, jak i redakcji pracy. Wskazała, że w monografii brakuje jasno sprecyzowanego celu badań oraz metod ich realizacji. Nie ma również dbałości o prawidłową konceptualizację badań. W ocenie Pani Profesor brak wyraźnego osadzenia badań w teoriach socjologicznych, a jeśli nawet projekt miałby charakter interdyscyplinarny, to również brakuje odwołań do współczesnych teorii polityki społecznej, pedagogiki czy medioznawstwa. Jest to istotne, ponieważ w pracy pojawia się również analiza treści, a nie tylko analiza postaw. Podstawy

literaturowe dysertacji zawierają luki, w szczególności brakuje szerokich odniesień do literatury zagranicznej. Wiele wykorzystanych prac ma charakter podstawowy, podręcznikowy. Od habilitanta oczekuje się szczegółowego przeglądu literatury dotyczącej badanego zagadnienia – w tym przypadku literatury dotyczącej badań nad postawami wobec problemów społecznych. Dodatkowo problemem jest nieprecyzyjny język wypowiedzi. Pani Profesor podkreśliła, że jeśli praca ma świadczyć o dojrzałości naukowej autora, to powinna być napisana językiem naukowym charakterystycznym dla danej dyscypliny. W wielu fragmentach tekst przyjmuje eseistyczny, subiektywny ton, co nie jest zgodne ze standardami pracy naukowej. W szczególności język używany do opisu problemu bezdomności i osób bezdomnych nie zawsze spełnia wymogi akademickiej precyzji.

Komisja habilitacyjna podjęła uchwałę w dniu 3 lutego 2025 r. negatywnie opiniując nadanie dr Rolandowi Dobrzeńkiemu-Łukasiewiczowi stopnia doktora habilitowanego. Komisja habilitacyjna stwierdziła, że aktywność naukowa kandydata oraz jego osiągnięcia naukowe nie stanowią znacznego wkładu w rozwój dyscypliny naukowej nauki socjologicznej, wobec czego nie zostały spełnione przesłanki nadania stopnia doktora habilitowanego, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 i 3 p.s.w.n.:

1. Ocena monografii naukowej zgłoszonej jako osiągnięcie naukowe zgodnie z art. 219 ust. 1 pkt 2 lit. a p.s.w.n.:
  - Wskazano, że w teoretycznej części pracy brakuje wyraźnego osadzenia badań w teoriach socjologicznych, a zawarty w monografii przegląd dotychczasowych badań przedmiotowego zjawiska jest powierzchowny. Zdaniem jednej z Recenzentek, rozważania są mocno osadzone w kontekście polityki społecznej, a nie w socjologii, co powoduje odejście od głównego tematu. Nawet zakładając, że pomysłem Habilitanta było interdyscyplinarne podejście do tematu, to także brakuje w opracowaniu odpowiednich odwołań do współczesnych teorii polityki społecznej, pedagogiki czy medioznawstwa (w pracy są bowiem fragmenty dotyczące analizy treści). Podstawy literaturowe dysertacji zawierają także luki, w szczególności w zakresie szerszych odniesień do przedmiotowej literatury zagranicznej, a wiele wykorzystanych w niej opracowań ma charakter podstawowy, podręcznikowy.
  - Wskazano liczne niedostatki w konceptualizacji i sposobie przeprowadzenia badań stanowiących podstawę empiryczną pracy. Podkreślono, że w części metodologicznej Habilitant przekonuje na poziomie ogólnym do ważności jego badań zamiast dogłębnie pokazać własny proces badawczy. Podniesiono brak spójnych założeń teoretycznych i hipotez wyprowadzonych na ich podstawie, a także operacjonalizacji kluczowych pojęć oraz traktowanie wielu pojęć w sposób pobieżny, bez dostatecznej uwagi. Zwrócono także uwagę na niejednoznaczne sformułowanie celu badań oraz metod jego realizacji, w tym brak jednoznacznych decyzji dotyczących zastosowanych metod i technik badawczych.
  - Istotne wątpliwości skierowano także w odniesieniu do materiału empirycznego i sposobu jego prezentacji. Zauważono, że w monografii brakuje nie tylko sposobu doboru próby i szczegółowego opisu przebiegu badań, ale też informacji na temat organizacji pracy osób je realizujących oraz odpowiedniej charakterystyki respondentów. Próba nie była ważona, a z analizy nie wynika, czy Habilitant zdawał sobie sprawę z konieczności podjęcia dodatkowych działań mających na celu skorygowanie tej niereprezentatywności, aby uzyskane wyniki miały odpowiednią wartość statystyczną. Zwrócono także uwagę na niewłaściwe zastosowanie testów statystycznych.

2. Ocena pozostałych osiągnięć naukowych zgłoszonych zgodnie z art. 219 ust. 1 pkt 2 p.s.w.n.:

W ocenach pozostałego dorobku naukowego dra Rolanda Dobrzenieckiego-Łukasiewicza wskazano te same słabości, które odnoszono do monografii. Podkreślono, że publikacje przedłożone do oceny mają nierówny charakter i zróżnicowaną wartość merytoryczną. Wprowadzenia do poszczególnych tematów często dotyczyły innych zagadnień niż wynikało to z ich tytułów i nie wprowadzały czytelnika w istotę problemu badawczego. W publikacjach w ich części teoretycznej brakuje precyzyjnie określonego problemu badawczego, który następnie byłby weryfikowany w analizie empirycznej. Autor ma w nich tendencję do opisywania techniki badawczej zamiast przedstawiania wyników analiz przeprowadzonych za jej pomocą. Część artykułów zawiera nieścisłości i niedopracowane fragmenty. Aktywność konferencyjna Habilitanta została oceniona jako niewystarczająca – uczestniczył On w kilku konferencjach zagranicznych, a jego udział w projektach naukowych był ograniczony. Cały dorobek naukowy jest niespójny i nierówny pod względem merytorycznym, obejmując zarówno zagadnienia socjologiczne, jak i treści z zakresu pedagogiki.

3. Ocena aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej – art. 219 ust. 1 pkt 3 p.s.w.n.:

Podkreślono aspekt badań habilitanta wykraczający poza środowisko akademickie oraz odwołanie się do doświadczeń praktycznych. Zwrócono uwagę na zaangażowanie habilitanta w działalność instytucjonalną, szczególnie zagraniczną, choć dorobek w tym zakresie oceniono jako skromny zarówno pod względem skali, jak i efektów współpracy.

W związku z powyższym komisja habilitacyjna podjęła uchwałę wyrażającą negatywną opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. W głosowaniu jawnym nad opinią w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr Rolandowi Dobrzenieckiemu-Łukasiewiczowi w dyscyplinie nauki socjologiczne uzyskano następujący wynik. Głosowało: 7 osób; głosów za: 6; głosów przeciwnych: 1; głosów wstrzymujących się: 0.

Zgodnie z art. 221 ust. 12 p.s.w.n. Rada Naukowa Dyscypliny Nauki Socjologiczne UAM, po zapoznaniu się z recenzjami, opinią, protokołem oraz uchwałą komisji habilitacyjnej podzieliła stanowisko tejże komisji zawarte w uchwale z dnia 03 lutego 2024 roku. W tym zakresie należało również uwzględnić, że zgodnie z art. 221 ust. 12 zdanie drugie p.s.w.n., podmiot habilitujący odmawia nadania stopnia, w przypadku gdy opinia komisji habilitacyjnej jest negatywna.

W sprawie odmowy nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki socjologiczne w głosowaniu tajnym przeprowadzonym z wykorzystaniem *technologii informatycznych* uzyskano następujący wynik: liczba osób uprawnionych do głosowania: 22, liczba osób obecnych: 18, liczba głosów oddanych, w tym głosów za: 14, głosów przeciw: 1, głosów wstrzymujących: 3, głosów nieważnych: 0. W związku z wynikiem głosowania Rada Naukowa Dyscypliny Nauki Socjologiczne odmawia nadania dr Rolandowi Dobrzenieckiemu-Łukasiewiczowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki socjologiczne.

§ 2

Zgodnie z art. 224 ust. 1 w związku z art. 193 ust. 2-3 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce od powyższej decyzji przysługuje prawo odwołania do Rady Doskonałości Naukowej za pośrednictwem Rady Naukowej Dyscypliny Nauki Socjologiczne. Termin na wniesienie odwołania wynosi 30 dni od dnia doręczenia powyższej decyzji. Rada Naukowa Dyscypliny Nauki Socjologiczne przekazuje odwołanie Radzie Doskonałości Naukowej wraz ze swoją opinią i aktami sprawy w terminie trzech miesięcy od dnia złożenia odwołania.

Zgodnie z regulacją art. 127a k.p.a. w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania Kandydat może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez Kandydatkę, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Przewodnicząca
Rady Naukowej Dyscyplin Nauki Socjologiczne

Prof. UAM dr hab. Aldona Żurek

